

Pori Tuorsniemi Kirkkokangas III

Röykkiöalueen tarkastus 29.5. 2008

Marraskuussa 2007 Pentti Seljamo Lounais-Suomen Metsäkeskuksesta oli yhteydessä Museovirastoon ja tiedusteli mahdollisuutta metsätien tekemiseen Porin Viasvedeltä Tuorsniemeen Kirkkokankaalle. Museovirasto tutustui suunnitelmaan ja lausunnossaan 20.11.2007 totesi, että tien rakentaminen on mahdollista, mikäli muinaismuistoalueisiin ei kajota. 29.5.2008 tutkija Leena Koivisto tutustui tiesuunnitelmiin maastossa Pentti Seljamon ja maanomistajien kanssa.

Porin Kirkkokankaalta tunnetaan useita erillisiä muinaisjäänköhteitä. Kahden metsätien risteuksen ympäristössä sijaitseva Kirkkokangas III –niminen kohde (mj. rek.nro 60901005) koostuu yhteensä yhdeksästä erillisestä röykkiöstä jotka sijaitsevat ympäristöstään loivasti kohoavalla moreenimäellä. Kohde on tarkastettu useasti, sillä v. 1992 mäellä yksi röykkiö tuhoutui metsätien rakentamisen yhteydessä. Viimeksi röykkiöt on tarkastettu Esa Laukkasen inventoinnissa v. 1996.

NW – SE – suuntainen moreenimäki on hyvin kivinen ja mäen korkeimmalla kohdalla on huuhtoutunutta muinaisrantakivikkoa. Röykkiöt kuitenkin erottuvat mäellä melko selkeästi ympäristöstään, ne on kasattu luontaista kivikkoa pienemmistä kivistä ja useimmat ovat selkeärajaisia ja muodoltaan pyöreähköjä. Mäen luoteispään yli NE- SW – suunnassa kulkee Kirkkokankaalta tuleva metsätie, joka päättyy heti mäen ylitettyään. Mäen korkeimmalla kohdalla tältä tieltä erkanee kaakkoon pitkin mäen harjaa tilojen 609-445-15-180 Vettenranta ja 609-445-15-593 Päivärinne rajaa kulkeva metsätie. Juuri tämän tien rakentamisen yhteydessä yksi röykkiö on tuhoutunut. Kohteen suurin, peruskarttaankin merkitty röykkiö sijaitsee mäen luoteispäässä (ikoo:3216595 pkoo:6825819) ja vain vajaan 10 metrin päässä tämän vieressä on vallimainen kiveys. Muut röykkiöt ovat pienempiä ja ne sijaitsevat metsäteiden NE ja SE – puolille jäävällä alueella mäen NE - reunalla.

Uusi metsätie rakennetaan Kirkkokankaalle Viasvedeltä Vanhalta Porin tieltä. Tie on tarkoitus rakentaa tilojen 609-445-8-0 Päiväpelto ja 609-445-9-3 Illi rajaa. Tie päättyy mäelle lähelle jo olemassa olevien teiden risteystä. Risteystä laajennetaan siten, että siihen muodostuu kääntöpaikka, joka kiertää edellä mainittujen tilojen välisen rajapyykin. Tielinjaus mäellä sekä kääntöpaikan vaatima maa-ala tarkastettiin maastossa. Mitään merkkejä ennen tuntemattomista muinaisjäänöksistä ei tarkastuksen yhteydessä löydetty. Kaikki tunnetut röykkiöt jäävät yli kymmenen metrin päähän uudesta tiestä, lähinnä tietä tulee olemaan peruskarttaan merkitty inventointikertomuksen röykkiö 6090509010, mutta siihenkin matkaa jää n. 10 m.

Tien penkkoja tarkastettiin mahdollisten asuinpaikkalöytöjen varalta, mutta iskoksia, palanutta savea tms. asuinpaikkaan viittaavia löytöjä ei havaittu.

Tie ja kääntöpaikka on mahdollista toteuttaa suunnitelman mukaan ilman, että muinaisjäänöksiin kajotaan. Tunnetut röykkiöt jäävät etäälle tiestä ja mäen hyvin kivikoinen korkein kohta ei ole ollut sovelias asuinpaikkakäyttöön. Asiasta on keskusteltu Museoviraston Satakunnan aluevalvojan, intendentti Tuuula Heikkurinen-Montellin kanssa. Rakentamisen aloittamiselle ei ole esteitä.

Porissa 6.6. 2008

Leena Koivisto

